

FLYGET SÖDERUT

Drama i en akt
(och tre scener)

© Matts Göransson

mattgo@hotmail.se

Kurt är en medelålders yrkesskicklig byggnadsarbetare, separerad utan barn, med en stor aptit på kvinnor. Han älskar sin frihet från känslomässiga bindningar och jagar ofta nya kärlekar med framgång på dansgolvet. Det var så han träffade drygt fyrtioåriga

Sonja som är en närhetstörstande snygg ensamstående kvinna. Hennes man dog i en arbetsplatsolycka på Kurts byggplats, några år tidigare. Hon arbetar i ett stort klädesföretag och säljer underkläder. Hon är avdelningschef. Sonja har en son som heter

Svante, som är i tjugooårsåldern. Han bor fortfarande hemma hos Sonja, och hoppar från det ena tillfälliga jobbet till det andra, däremellan får han a-kassa och sjukpeng.

Introduktion: Kurt och Sonja kommer hem till hennes radhus efter en danskväll, då ömsesidigt tycke uppstått. Därefter inleder de ett förhållande, och därför träffar Kurt Sonjas son Svante. Eftersom Kurt alltid har levt ett stabilt liv med fast anställning, boende med mera, blir han illa berörd när han konfronteras med Svantes, i många avseenden fria och lössläppta, inställning till ett ”ordnat” liv. Kurt får flera anledningar att ifrågasätta sig själv...

SCEN 1

(I Sonjas radhuskök i Äppelviken en sen lördagkväll i oktober. Kurt i kavaj och Sonja i kjol och dansskor kommer in smått berusade.)

KURT

Vilket stort och härligt kök! Jag gillar kåkarna i det här området. Det kostade inte så mycket att bygga bra på fyrtiotalet. Du skulle se vilket smäck vi måste smälla upp idag.

SONJA

Är det något mer du gillar? (Sonja smeker honom) Du dansar bra, vet du det? Därför fastnade jag för dig.

KURT

Du vet hur du skall få en karl att mjukna.

SONJA

Jag vill inte ha mjukisar när det gäller. Jag gillar män som kan arbeta med händerna. En snickare som du är perfekt.

KURT

Märkte du att jag brukade titta på dig? När du kom till bygget och hämtade din man. En kvinnas baksida säger mycket om hennes framsida.

SONJA

Och insidan kanske?! Nu är jag inte gift längre.

KURT

Du har så snygga ben. Och du följer med så bra på dansgolvet.

SONJA

Vem är det som följer med vem, har du tänkt på det?

KURT

Det där är ingenting för mig. Jag frågar aldrig en tjej: Skall vi gå hem till dig eller mig?

SONJA

Det bästa i livet är gratis, vår tid är nu. Låter det inte vackert? Håll om mig så dansar vi lite till.

KURT

(De dansar, Kurt sätter sedan Sonja på köksbordet.) Du har en vacker framsida.

SONJA

Bryr du dig inte om vem jag är? Ytliga män är inget för mig.

KURT

Jag har sett efter dig i så många år. Du är tillräckligt mogen, för att ditt yttre skall stämma med ditt inre. Så känns det för mig!

SONJA

Så underbart med en romantisk man! Håll händerna på mina höfter, som när vi dansade. (Sonjas kjol har glidit där hon sitter på bordet.) Gillar du mina trosor? Jag kan välja vad jag vill ha, på jobbet, och beställa hem det. Det är fördelen med att vara chef.

KURT

Du gör mig inte besviken.

SONJA

Varför skulle jag göra det? Du behöver inte använda kondom. Det är ingen risk att det blir något. Jag känner min kropp. (De börjar älska.)

KURT

Är det bra? Ska jag göra på något annat sätt?

SONJA

Var inte så nervös. Jag gillar när du tar i mig. Det finns för många karlar som inte kan använda sina händer. Åh, det var så länge sedan, att jag glömt hur det känns. Ha inte för bråttom nu är du snäll. Vi måste vara tysta. Så min son inte hör något däruppe.

KURT

Du är lika fin som du ser ut. Och det brukar jag inte säga till alla kvinnor.

SONJA

Är det läge för komplimanger? Bättre att förekomma än att förekommas, va?

KURT

Jag gillar dina syndiga sarkasmer.

SONJA

(Sonja skriker till och biter i Kurts hand. Därefter särar de på sig.) Nu respekterar du mig inte längre. När du har fått vad du vill.

KURT

Du dansar fantastiskt och vi fungerar underbart ihop. Kan kvällen bli bättre?

SONJA

(Sonja börjar gråta) Jag har inte haft sex med en man, sedan min man föll, och slog ihjäl sig på jobbet för två år sedan.

KURT

Jag såg när det hände. Det var en bräda på ett skyddsräcke som lossnade.

SONJA

Jag trodde att om jag hittade någon som han... så skulle jag kunna bli lycklig igen. Du föraktar mig säkert. Men jag fungerar i alla fall fortfarande som kvinna.

KURT

Du är en kvinna med stort K.

SONJA

Åh, vad du är klumpig ibland. Tror du att en kvinna vill höra sådant?

KURT

Jag har lärt mig att kvinnor och män som kommer varandra nära... De ser på ett förhållande lite olika. Men en sak kan jag berätta: Hur jag tycker att du ska bygga om ditt kök.

SONJA

Ni snickare är så lika. Min man pratade också om det. Allt är original, sedan huset byggdes. Det fungerar bra, men jag tjatade på honom ändå. Visst ville han. Men att få honom att göra något var inte lika lätt.

KURT

Kanske är det lika knepigt... som att bjuda bagarens barn på bullar.

SONJA

Du är rolig, du. Visst tycker jag om dig. När jag bjöd upp dig i kväll, då visste jag nog vem du är.

KURT

Att vi bara hälsat på varandra förr... Det beror på att jag respekterade att du var gift.

SONJA

Hela mitt liv är i gungning. Trots att jag har fast jobb, och mitt radhus är betalt. Vem vill ha mig?

KURT

Glöm inte bort din son. Du har ju honom. Hur gammal är han?

SONJA

Han har fyllt tjugotvå. Han får inget jobb och hoppar från den ena kassan till den andra. Det är fruktansvärt! Att det skall vara så svårt för unga killar att få ordning på livet.

KURT

Det finns hur mycket jobb som helst, hos oss i byggsvängen. Säg bara till, så...

SONJA

Jag gillar din omtänksamma sida. Du är verkligen en härlig mjukis. Med fasta händer. (Sonja smeker Kurt.)

KURT

Tänk på att en karl i min ålder har sina begränsningar.

SONJA

Vilka då, till exempel?

KURT

Fråga en astronaut om han kan spika bräder, när han är tyngdlös i rymden.

SONJA

Gud så fånigt! De har väl spikpistoler, istället för hammare.

KURT

Vilken tur att du inte tycker att jag är tystlåten, i alla fall.

SONJA

Kom så får du se... vad som behöver göras åt köksbänken. Om jag ställer mig så här, blir det bra? Det skall du veta, att om jag har bestämt mig så genomför jag allt. Och har jag börjat på något så avslutar jag vad som helst...

KURT

Ursäkta mig, men vi är väl två?

SONJA

Be inte om ursäkt. Kom nu. Du har inga problem. (De börjar älska mot diskbänken.) Tycker du att jag skall tacka mina söta stringtrosor för hjälpen? Varför är du så tyst? Varför säger du ingenting? Är det sant att män inte kan göra två saker samtidigt?

KURT

En karl kan både känna och tänka på samma gång, om du inte visste det.

SONJA

Vad tänker du på, då?

KURT

Jag funderar på hur jag skulle vilja bygga om ditt kök. Samtidigt som jag känner, att här vill jag stanna.

SONJA

(Hon skrattar.) Tänk om jag blir med barn, trots allt. Du är så intensiv. Du skall inte tro att jag är en så'n kvinna. Som önskar att jag blir gravid, i hemlighet.

KURT

I sådant fall har jag missuppfattat dig. Det är säkert.

SONJA

(Sonja skriker till, biter sig i det böjda pekfingret.) Håll mig runt höfterna. Jag vill känna att jag inte kan komma undan. (Sonja och Kurt varvar ner efter akten med ömhetsbetygelser. Svante kommer in.)

SVANTE

Vad i helvete håller ni på med?

SONJA

Ser du något fel i att jag har ett eget liv? Har inte du det?

KURT

Tack för att du väntade tills vi var färdiga. (Han rättar till klädseln.) Ursäkta mig, det där var klumpigt sagt.

SONJA

Svante, det här är Kurt. Han var arbetskamrat med din pappa. Han kanske skall hjälpa oss att bygga om köket.

SVANTE

Fan morsan, fattar du inte att du skämmer ut dig. Du är för gammal för att stå här och kolla in köksbänken. Mitt i natten...

SONJA

Var har du varit? Varför ligger du inte och sover?

SVANTE

Jag har jobbat till elva. Och sedan satt jag och kollade på nätet. Men ni för ju så'nt djävla liv att jag inte kan chatta ifred.

KURT

Vad jobbar du med?

SVANTE

Det ska du skita i.

KURT

Jaha, då jobbar du väl svart.

SVANTE

Behåll dina Svenson-värderingar för dig själv. Jag hatar när någon talar om för mig vad jag skall tycka! Eller vad jag skall göra.

SONJA

Du vet att jag inte vill att du springer på byggena utan försäkring.

SVANTE

Det ger bra med stålar. Så jag kan göra som jag vill. Resten ger jag fan i.

KURT

Jag tycker du ska ta ett riktigt byggjobb. Den tryggheten får du aldrig när du jobbar svart. Du står utanför.

SVANTE

Du fattar ingenting: Alla mina kompisar är arbetslösa. De har pluggat, men får inget kneg, för de har ingen erfarenhet. De stämplar och dricker bärs för a-kassan, men det gör inte jag. Vill jag ha ett fast byggjobb får jag åka till norrland. Och tjäna lika lite som du. Där kan du ju försöka ragga kärringar på lördagarna! Och sätta på dem, om du har tur, va?

SONJA

Men du får pengar från a-kassan också. Om du klarar dig själv, behöver du inte bo hemma.

SVANTE

Morsan, lägg ner, va! Jag har inte mera stålar än att jag flyter på ytan. Schysst! Ska du slänga ut mig nu? Har moraltantan vaknat i dig, så be henne somna om. Det är inte rätt läge, liksom.

KURT

Jag kände din pappa. Han skulle aldrig ha tolererat det här. Han var fackbas på vårt bygge, och visste vad han gjorde. Han var ingen myglare! Och han hade hedern i behåll.

SVANTE

Blanda inte in farsan i det här. Han kommer aldrig tillbaka, vad fan du än säger.

KURT

En sådan svartfot som du, kan råka riktigt illa ut en dag.

SVANTE

Ska en looser säga, till mig. Behåll du ditt fasta jobb och din Volvo, och fan vet jag. Jag tänker aldrig bli som farsan eller du. Vakna upp och se den nya tiden. Förresten blir det helvetes skönt när den tar slut. Ingen bryr sig om annat än sitt eget arsle, och det är nog med det.

KURT

Nu håller du käften, grabben.

SVANTE

Och vem skall tysta mig? Lära dig det här: Oss unga stänger ingen truten på. (Svante sticker upp ansiktet nära Kurts och tar tag i hans krage. De fattar grepp om varandra, men utan att slåss.)

KURT

Jag märker att jag inte har något mer att göra här...

SONJA

Gå inte än, jag vill prata med dig.

SVANTE

Det är lugnt, morsan. Jag åker och slaggar hos en kompis, som jag snackade med förut. Så kan du fortsätta leva med dina köksdrömmar. (Svante går.)

KURT

Vilken jäkla dusch! Först varmvatten, sedan kallvatten... (De tar i varandra. Sonja sätter sig.)

SONJA

Har du varit gift? Har du barn?

KURT

Nej, och jag trivs med det.

SONJA

Tänk om jag blivit gravid. Fastän jag är så försiktig. Var lite snäll nu. Som förut... En abort kostar inte mycket, men den kostar på, om man är ensam.

KURT

Jag är nog bra på att kapa bräder och dra i gipsskruvar och fixa skåp och bänkar, men... Jag måste gå nu.

SONJA

Stanna en stund till. Har du svårt att ta det? När en kvinna behöver dig. Är det därför du inte stadgat dig?

KURT

Tvärtom! Jag har bott ihop med två olika tjejer. De förhållandena lärde mig en sak: ett av mina stora fel är att jag stannar för länge.

SONJA

Bra, då är du förberedd på en utmaning: Jag har vunnit en resa på jobbet. Två veckor till Thailand. Jag tänkte att du ska åka med.

KURT

Någon palmträdskramare lär jag inte bli. Men du kanske...

SONJA

Underbart, så underbart, du fantastiske man! (Sonja drar diskret av sig trosorna, håller upp dem.) Butikskedjan där de säljer så´na här, där jag är chef, de lottar ut semesterveckor varje år. Firman äger en lägenhet i Phuket. Lyxigt värre! Jag har varit där en gång förut. Du kommer att älska stället.

KURT

Sonja, du är en fantastisk kvinna. Men det blir för mycket för mig.

SONJA

Allt är gratis! Allt utom flygresan. Helpension, hur mycket mat och dricka du vill. Om du tröttnar på mig.

KURT

När åker du?

SONJA

Vi åker nästa helg, på lördag, elva och trettio från Arlanda.

KURT

Jag anade att det var för kort varsel. På lördag kan jag absolut inte komma ifrån.

SONJA

Vilken otur att just jag råkar ut för män, som tänker med huvudet mellan benen. Men det hindrar inte att jag tänker låsa dörren och gömma nyckeln i natt. Härifrån kommer du inte, förrän du gett mig frukost på sängen imorgon.

KURT

Ingen gör någonting för ingenting, menar du?

SONJA

Du får två fria semestervecka och så bara finns du där. Det tror jag räcker. Svante behöver en förebild. Med samma bakgrund som hans pappa... Var inte orolig: Lägenheten har två skilda sovrum, ett mot havet och där bor vi. Vi kan vara för oss själva: Vardagsrummet och badrummet ligger emellan sovrummen.

KURT

Glöm det, jag kan inte resa. Det är sant att jag har blivit kallad många saker. Men förebild...

SONJA

Jag bokar din flygstol på nätet nu, innan vi går och lägger oss. Ändrar du dig efter frukosten imorgon... Då lovar jag att avboka din biljett.

SCEN 2

(I lägenheten i Phuket en tisdag eftermiddag med starkt solsken genom fönstren. Balkongdörren är öppen. Havet skymtar och brusar. Sonja och Kurt har just älskat. Han i badrock, hon i behå och kjol.)

SONJA

Var det skönt med en liten simtur, så här mitt på eftermiddagen?

KURT

Det finns ingen som simmar så bra som du. Som jag vill simma tillsammans med.

SONJA

Jag trivs med dig. Jag sprattlar nästan som en fisk ibland. Det tycker du om.

KURT

Fiskarna är vana vid djupet. Det är inte du. Därför sprattlar du.

SONJA

Jag tänker på det som finns därnere. Som jag inte kan se. Det skrämmer mig ibland, så jag får ångest. Men ibland sprattlar jag bara för att jag är glad.

KURT

Det finns ingenting i djupet som är skrämmande för dem som simmar där. Ytan, den är skrämmande... som all yta utan djup.

SONJA

Jag byter nog behå. Den här passar inte till min rosa blus. Den skymtar igenom. Hjälper du mig med spännet?

KURT

Den är snygg. Den håller dig på plats.

SONJA

Tycker du? Jag köpte in ett enda provexemplar på jobbet. Du vet, det är jag som får alla inköpslistorna och reklambilderna. Ibland vill jag ha något bara för mig själv, som ingen av de andra tjejerna får se.

KURT

Du är säkert den perfekta chefen: Ingen vet vad du har för dig. Och allt blir ändå gjort på bästa sätt.

SONJA

(Sonja vänder sig bort.) Du är så kall ibland. Är det för att sanningar som inte överraskar, är ointressanta?

KURT

Nu vet du i alla fall var du har mig, när det gäller din son.

SONJA

Min tacksamhet är gränslös. Som man betyder du mycket för Svante. Bara för att du har ett förhållande med mig. Skall vi ta ett parti, medan vi väntar på honom? (De sätter sig och börjar spela kort.)

KURT

Det skall bli skönt att börja jobba igen. Två veckor här är perfekt. För att få känna av hemlängtan.

SONJA

Svante trivs så bra att han vill stanna. Jag förstår honom: Allt är så billigt. Värmen är gratis, och solljuset. En lägenhet mot havet... Den kostar lika lite som en etta i vinterförorterna hemma.

KURT

Han vill fly. Precis som du flyr från minnet av din man.

SONJA

Jag flyr inte från mina minnen. Jag har hittat dig. Du har gett mig nya minnen. Och du har fått minnen tillsammans med mig.

KURT

Vad jag tycker mest illa om, hos självsäkra kvinnor, det är när de har rätt.

SONJA

Din ödmjukhet imponerar inte på mig: Den är alltför vanlig därhemma. Men att kunna arbeta med händerna, och att vilja arbeta med dem... det är sällsynt. Därför älskar jag när du tar i mig, min egen snickare. (Sonja reser sig, omfamnas av Kurt, sjunker ner på stolen medan han kysser och tar i hennes läppar och sedan i hennes kropp.)

KURT

Såg du att jag vände bort, med tian? Hur många gånger har jag vunnit över dig? Jag är den ende som har tur i både kort och kärlek.

SONJA

Du har blivit bortskämd. Jag känner mig lite för varm.

KURT

Vill du att jag drar på luftkonditioneringen mera?

SONJA

Den lyxen är lika underbar som din humor. Du är en så bra förebild för Svante.

KURT

I början trodde jag dig inte. Men du har övertygat mig om, att du fullföljer allt du börjar på. (Svante hörs komma in genom ytterdörren.)

SONJA

Nu kan vi gå ut och äta.

KURT

Nehej du. Vi skall spela färdigt först. (De tar upp korten och spelar i det följande.)

SVANTE

Spelar ni kort, när det finns bättre spel... Åh den där finska tjejen jag har träffat. Hon kan bara prata engelska. Men hon är skön att vara med. Fan vad kåkarna är fina här. Kolla in morsan: Jämför med vårt ställe hemma!

KURT

För Sonjas radhus kan man köpa tio strandhus här. Säger det inte allt om hur snurrigt världen fungerar?

SVANTE

Jag har bestämt mig: Ingen jävel får mig att åka hem till vintern mer. Jag har redan fixat ett jobb som börjar nästa vecka. Lönen är låg, men det är skatten också. Det kostar inget att bo.

KURT

Till och med du klarar nog av att snickra ihop ett hus här. De behöver ju bara hålla solen borta, och tåla lite regn.

SVANTE

Äh, kom igen: kolla in marmorgolvet här, och badrummet. Schysst bubbelbadkar och mosaik på väggarna. Hemma har vi plastmattor.

KURT

De har andra förutsättningar, så enkelt är det. Pengarna är mera värda.

SVANTE

Du är lika insnöad som morsan. De har sina pengar, vi har våra. Det är våra pengar som är mera värda när vi växlar. Men morsan har i alla fall anpassat sig lite: Sedan vi kom hit flinar hon... som alla tjejer gör.

SONJA

Du där var orättvist sagt, Svante. Jag mår bara bra. Och det märker jag att du gör också.

SVANTE

Orättvist mot vem? Är solen orättvis, eller värmen?

KURT

Om du växer upp i ett land, vilket land som helst, var som helst på jorden... Då får du omgivningens värderingar i blodet. Det kommer du aldrig ifrån. Du skulle inte trivas i längden här.

SONJA

Säg inte så... Svante har otroligt lätt för att anpassa sig.

KURT

Du måste ta ansvar, inte bara för dig själv. Du har ett personligt ansvar för samhället du föddes i. Istället är du inne på din tredje brud nu. På en och en halv vecka.

SVANTE

Fan, vilket snömos: Du sätter på morsan så hon är nöjd och glad, och så anklagar du mig? Hon är bekväm och valde dig, bara för att hon känner sig hemtam!

SONJA

Kritisera mig inte, jag har mina förutsättningar, du har dina. Jag gör så gott jag kan. Lämna mina känslor ifred.

KURT

(Till Svante.) Har jag inte varit som en vän för dig, trots vår åldersskillnad? Har jag inte förstått att det är svårt för dig och alla unga att få ett fast jobb? Är det så här du vill slåss, mot dem som bryr sig om dig?

SONJA

Allt blir bättre, bara vi kommer hem igen.

SVANTE

Jag var på ett internetcafé nyss. Jag har ordnat så jag får pengar hit i fyra månader. En kompis täcker upp för mig. Sedan måste jag väl hem och visa upp mig.

SONJA

Men du har ju ordnat jobb?! Har jag uppfostrat dig, så du blivit sådan?

KURT

Kan du inte ordna lite åt mig också? Så stannar vi här båda två. Vi som är äldre har inte lärt oss att mjölka kassorna, som ni unga!

SONJA

Jag vägrar att höra er prata på det sättet. Jag skulle få sparken från mitt arbete, om någon hörde er.

KURT

Även en påve kan abdikera...

SONJA

(Till Kurt.) Jag som litade på dig: Du låtsas vara en stadig hand. Istället är du en bluff, som väljer enklaste vägen ut.

SVANTE

En dubbelbluff, i så fall morsan: Han leker med dig, utan att du vill fatta det.

KURT

Låt grabben leva sitt eget liv. Det är det enda sättet att lära sig förstå. Om man vill.

SONJA

Du vill ha mig för dig själv, men det får du inte. Det kan du aldrig få...

KURT

Ta det inte så hårt. Det gör inte jag. Jag tänkte mest på mitt arbete. Och hur det fungerar för mig, därhemma.

SVANTE

Morsan, jag måste fråga dig: Pengarna efter farsan, de sitter ju i våran kåk. Jag vill ha ut dem nu.

KURT

Det har du ingen laglig rätt till. Tror du mig inte, kan du kolla! När vi kommer hem... om två dagar.

SONJA

Jag orkar inte mer. Jag har alltid velat ditt bästa. Skall du bygga ett hus härnere, och bosätta dig, har jag ingen kvar.

SVANTE

Jag behöver pengarna, så enkelt är det. Min farsa skulle aldrig ha nekat mig dem.

SONJA

Det gör inte jag heller.

SVANTE

Skall vi gå och kaka någon gång? Måste ni spela klart? Jag tar en bärs och väntar på er i baren. (Han går.)

SONJA

Känner du dig inte ensam, fastän vi är tillsammans?

KURT

Nej, aldrig. (Han tittar på korten på bordet.) Du skulle ha vunnit om vi hade fortsatt.

SONJA

Kan du tänka dig att leva med mig? (Hon tar tag i Kurt som för en sakta dans.)

KURT

Det gör jag nu.

SONJA

Jag menar bo med mig, när vi kommer hem...

KURT

Du måste se till att få Svante med dig.

SONJA

Skönt att du säger det. Jag trodde något annat. Jag förstår inte varför han vill fly.

KURT

Är inte alla barn obegripliga för sina föräldrar? Åtminstone när de gör som de vill.

SONJA

Därför funderar jag på att sälja mitt radhus. Det är så mycket pengar som är inlåsta där. Och jag tjänar inte så bra.

KURT

Min lägenhet är inte stor nog åt oss båda.

SONJA

Tack för erbjudandet, i alla fall... Du och Svante: Ni är så lika... Ni är fjärilar som flyger från blomma till blomma. Det är allt ni kan.

KURT

Glömde du inte din man nu?

SONJA

Jag gillar varken fotboll eller ishockey eller andra lagsporter. Mitt liv är ingen könskamp. Varför är du inte lika bra på att tala om vad du vill? Lika bra som på att använda dina händer. Älskar du mig?

KURT

(Han står på knä mot Sonjas sköte.) I skolböckerna fanns alltid svaren på frågorna längst bak. Jag kollade aldrig. Kanske har jag en spärr, som gör att jag inte vågar titta.

SONJA

Lögnare! (Hon stöter bort honom.) Om du ser till att Svante följer med mig hem, och renoverar huset. Då skall jag berätta för honom att jag tänker sälja det. Men först sedan det är klart, får du mig för dig själv.

KURT

Om och men... Det är de mest djävulskt lena orden: De slinker in som hullingar på en krok. Och sedan halas man upp som en fisk mot ytan. Det är ingen idé att sprattla emot.

SONJA

Nu skall jag säga något lustigt: Du behöver mig, det vet du. Kom så går vi och äter, alla tre.

SCEN 3

(I Sonjas radhuskök, en söndag i början av november. Kurt skall just bryta och bända bort köksbänken.)

KURT

Trä är mycket varmare än sten. Om du sätter dig på dem, märker du skillnaden.

SONJA

Men en stenskiva ger mer pengar när jag säljer. Folk vill ha det. (Hon tar i Kurt.)

KURT

När vi var ute igår, och dansade igen... Mina första intryck av dig kom tillbaka.

SONJA

Gjorde det ont? Trampade jag dig på tårna? Förlåt. Jag glömmer allt runt omkring mig, när jag dansar. Efteråt minns jag ingenting.

KURT

Först inbillade jag mig, att om jag hittade en kvinna som jag trivdes med att ta i... Då ordnade sig resten av livet. Men det skar sig på vardagarna. Sedan hoppades jag att jag kunde bygga ett hus på landet och bli oberoende. Men det klarar ingen vitjobbare av, ekonomiskt... Jag har inte kommit en millimeter från det ställe där jag började.

SONJA

Du menar att du haft kvar ditt jobb i samma företag, alla dessa år?

KURT

Tack, jag förtjänar det du säger. Du följer åtminstone med mig när vi dansar.

SONJA

Att föra och bli förförd... Vem det är som gör vad, det är ointressant för mig. Den lycka du ordnar själv, den är gratis.

KURT

(Han lyfter upp Sonja på träbänken, Svante hörs spika på övervåningen.) Det finns många slags beroenden, som kostar. Och jag pratar inte om droger.

SONJA

Jag undrar om Svante kan ta i kvinnor. På samma sätt som du.

KURT

Han har åtminstone lärt sig att hantera verktygen: Trägolvet i sitt sovrum har han lagt själv. Mycket proffsigt gjort. Skynda dig nu. (De älskar på bänken.) Jag vill inte bli tagen på bar gärning, vid den här gamla köksbänken.

SONJA

Varje gång jag är med dig, undrar jag om det är sista gången du vill ha mig.

KURT

Jag blir så okoncentrerad ibland, när jag har dig: För jag funderar på nästa gång jag kan få dig.

SONJA

Du måste ta vad du kan få. Det är hela poängen.

KURT

Du avslöjar mina innersta hemligheter, med otrolig träffsäkerhet. (Svantes hamrande upphör.) Nu är det för sent att ångra sig. (Sonja biter honom i axeln. De sårar på sig.)

SONJA

Jag får vad jag behöver av dig. Varken mer eller mindre...

KURT

Jag känner mig fattig. Mitt liv är sådant. Mitt arbete, mina fasta omständigheter... Och ingenting verkar leda någonstans.

SONJA

Att vara tillfredsställd och ha tråkigt, är inte det högsta möjliga lycka?

KURT

Nej, men att vara ensam och oberoende. Så olyckan kan fånga en, så man kan falla fritt.

SONJA

(Nästan viskande.) Skulle du vilja vara i min mans kläder? När han ramlade igenom skyddsräcket på bygget, och slog ihjäl sig.

KURT

Rör inte mina fantasier. Du kramar mig alldeles för hårt. (Svante hörs komma ner och in.)

SVANTE

Hördu, snickarn, har du inte börjat riva köket än?

KURT

Jag glömde kofoten däruppe. (Han går.)

SVANTE

Kåken blir skitfin. Kurt är en djävel på att fixa grejer. Vilken tur du har, morsan. Och inte kostar det dig en spänn.

SONJA

Svante, du har ingen rätt att ha moraliska synpunkter.

SVANTE

Synpunkter? Jag respekterar att du valt Kurt. Men, morsan, du och jag lever i olika tider. Det som gäller för dig, gäller inte för mig.

SONJA

Du glömmer att vi båda är här och nu. När jag sålt radhuset, och du fått ett jobb... Då tänker jag flytta ihop med Kurt.

SVANTE

Perfekt, morsan. Hur mycket får jag av farsans pengar? Jag behöver inte mycket. Bara som skyddsnät... Jag skulle gärna vilja lära mig dyka.

SONJA

Till sommaren har du väl jobbat ihop tillräckligt, för att klara det själv. Jag tänkte köpa en liten stuga som inte är så dyr. Vid en sjö i Småland. Vi hade ju aldrig råd med det, när din pappa levde.

SVANTE

Tror du att jag tänkte bo kvar här? I det här insnöade vinterlandet? Jag åkte med hem, för att aldrig mer komma tillbaka hit. Du lovade att jag skulle få en del av farsans pengar! Om jag hjälpte dig att fixa kåken, innan du sålde den.

SONJA

Alla kan ändra sig, även du. Kurt har ordnat ett fast jobb åt dig, efter nyår.

SVANTE

Det skall du ha klart för dig, morsan: Vi lever fan i mig inte samtidigt, hur mycket jag än gillar dig.

KURT

(Han kommer in med verktyg.) Okey, grabben: Nu sätter vi igång. Om du river ner överskåpen, tar jag diskbänken. Det blir snyggt med ett nytt kök i vinkel. Sonja, kan du hämta lite dricka i källaren. Om en stund behöver vi nog fukta struparna. (Sonja dröjer kvar, går slutligen.)

SVANTE

Schysst att du fixat ett jobb åt mig! Utan att tala om det...

KURT

Sonja tyckte att det skulle bli en överraskning. Det är jul snart. Kan du få en bättre julklapp?

SVANTE

En smäll på käften skulle sitta bättre.

KURT

Du kan inte alltid välja, här i livet, utan omständigheterna väljer åt dig. Räck mig kofoten, är du snäll.

SVANTE

Jag skiter i de omständigheterna, eftersom jag inte tänker bo kvar här!

KURT

Om alla gör som du, rasar samhället ihop. Varför gör du detta mot dig själv?

SVANTE

Om du gillar att sätta på min morsa, så är det ok för mig. Om du vill lära mig något och jag har nytta av det, fint. Men ingen skall tafsa på mina värderingar. Eller försöka styra hur jag använder det jag lärt mig.

KURT

Tänk om varenda kotte tog flyget söderut? Så fort det tar emot att jobba och stanna kvar.

SVANTE

Om jag faller, så vill jag falla mjukt. I sanden på en strand. Och inte slå ihjäl mig som min farsa gjorde. Men jag vill också härifrån: För att det inte finns något att göra. Jag hakar inte upp mig på en kärring, som du. Bara för att låtsas att jag fått någon djävla inre trygghet.

KURT

Det är minst femtio år tills du dör. Vad fan ska du göra till dess? Dyka, eller flyta runt på en surfingbräda?

SVANTE

Det jag gillar med dig, är att du inte ruttar så lätt. Ruttar in på jobbet eller staten. Tror du jag bryr mig om samhället? Min farsa släpade ihop tillräckligt för både mig och honom. Jag har fått nog. Nej, ingen djävel får mig in i hans skit.

KURT

Sonja kommer få dig att stanna kvar. Hon släpper aldrig iväg dig ensam! Eftersom hennes ensamhet betyder mest.

SVANTE

Därför har jag dig, mannen. Du vet hur saker luktar, när de inte luktar rätt. Jag ger fan i det här! Bara så du vet det. När vi fixat klart huset drar jag. Jag skiter i farsans pengar som morsan har. Vintern för mig med snö, den luktar skit.

KURT

Tänk om det blir bra om du tar jobbet jag ordnat? Om du får ett fast jobb, kan du bygga upp ditt liv åt dig själv.

SVANTE

Innerst inne är jag ingen snickare: Min enda dröm är att inte ha någon dröm!

KURT

Du fattar inte ens varför vi river ut köket. Och att det tar mer tid att bygga upp det igen. (Sonja in med dricka. Kurt fortsätter riva.)

SONJA

Jag var uppe och tittade i ditt rum, Svante. Vad fint golvet blev, som du lagt in.

SVANTE

Det skall bli skönt att flytta härifrån. Du får säker tre millar för kåken, när du säljer den.

SONJA

Klart att du ska få pengar av mig. Så du kan ordna en egen lägenhet. När du har fått jobb.

SVANTE

Jag tänker inte ta emot en spänn!

SONJA

Men jag vill hjälpa dig. Det kan du väl inte hindra mig från att göra.

SVANTE

Jag åkte med hem för att få en del av farsans stålar. Men jag behöver dem inte längre. Jag bryr mig inte, om du köper en sommarstuga i Småland. Där kommer jag ändå aldrig vara.

SONJA

Din pappa längtade efter ett sommarställe. Där han kunde få lugn och ro. Han pratade ofta om att bara sitta vid stranden... med dig och mig... och se på ett flöte som guppade.

SVANTE

Han jobbade fan så mycket. Och så hade han sina uppdrag i facket på fritiden. Varför tror du att det inte finns några lån på den här kåken? Det enda han tjatade om, var att göra rätt för sig. Det var det som tog kål på honom.

SONJA

Vi hade trevligt på somrarna ändå.

SVANTE

När farsan behagade vara närvarande, ja. Då kunde vi sticka ner till badet och spela fotboll och ha kul... Men året har bara juni, juli och augusti, i det här djävla landet. Jag vill ha tolv månader.

SONJA

Om du flyttar söderut, har du inga rötter kvar.

SVANTE

Det är det som är grejen: Jag tar det jag kan få, från det här landet. Så länge det håller, och pengarna flyter in. Sedan har jag nog faan lärt mig av med att frysa.

SONJA

Du blir aldrig lycklig av att utnyttja kassorna. Och lura till dig pengar från samhället.

SVANTE

Jag blir inte olycklig heller! Eftersom farsan och du präjsat allt: Skolan, och min arbetslöshet. Nu lägger jag ner för i dag, och drar hem till en kompis. (Han går.)

SONJA

Vilken tur att jag har dig, Kurt. Jag har kollat med mitt företag. De köper mycket från Thailand. Jag kan få jobb därnere.

KURT

Lycka till! Du har åtminstone en dröm. Och den kan förverkligas...

SONJA

Har du aldrig funderat på, hur man livräddar en människa?

KURT

För tio år sedan räddade jag en liten tjej, som höll på att drunkna. Framstupa sidoläge, konstgjord andning, hjärtmassage. Jag vet hur det går till.

SONJA

Du och Svante, ni har så mycket gemensamt. Jag vill att du håller om mig. (Kurt gör så.)

KURT

Din son har fått mig att känna mig betydelselös.

SONJA

Det märks inte, när du tar i mig med dina härliga snickarhänder. (Hon frestar honom med sin kropp.)

KURT

Du är ingen träbit och ingen gipsskiva... Som man hyvlar till eller skruvar fast. Är detta allt jag klarar av, för att hålla mig kvar i livet?!

SONJA

Du är suverän på att hantera olika material. De gör passivt motstånd när du tar i dem. Och det finns ingen som övervinner det så lätt som du.

KURT

De sanningar du pratar om, ligger utom räckhåll för mig. Jag har gått till jobbet varje dag. Och planerat helgerna och semestern. Och varit ute och dansat ibland... men det är allt, och nu är det ingenting för mig.

SONJA

Men Kurt, ju mer fri du vill vara, desto mer binder du dig: Vid mig.

KURT

Måste jag ha den rätta anledningen, för att göra något bra? Räcker det inte med resultatet? Just ett sådant liv har de flesta lurats att leva. Att svälja förutsättningarna utan att blinka...

SONJA

Tag vad du får, eller välj bort det. Samhället fungerar likadant, därför blir livet mycket enklare. Följ med Svante och mig.

KURT

Min enda dröm är att inte ha någon dröm. Du säger att du vet vad jag vill: Hur skall vi kunna leva med detta?

****ridå****